

Tobias Baudin: Tal på första maj 2019

Talare
Tobias Baudin
Ordförande för Kommunal

Datum
1 maj 2019

Plats
Uppsala

1 Mötesdeltagare,

Vet ni – idag tänker jag på min morfar.

5 Jag var inte gammal när vi första gången gick i 1 Maj tåg tillsammans – men jag minns fortfarande hur stolt han var över att få med sig mig och morsan.

Stolt – därför att det var viktigt för honom.

10 - Tänk att vi bor i ett land där vi får gå ut och demonstrera och säga vad vi vill.

- Ni får aldrig ta demokratin för given.

Så sa han.

15

För morfar var demokratin något man stod upp för.

Något man kämpade för.

20 Och därför var 1 Maj, tillsammans med valdagen, den finaste och viktigaste dagen på året.

På 1 Maj var det alltid kostymen på.

25 Det var självklart för morfar – det är ju arbetarrörelsens stora högtidsdag.

Det tänker jag på idag.

30 Därför är det en stor ära för mig att få stå här inför er på Parksnäcken i Uppsala och tala.

Jag tror också att morfar är lite stolt där uppe i himlen.

35 Fast jag vet att hans första kommentar skulle vara:

- Var fasiken har du kostymen pojk?!

*

40

Vänner,

1 Maj är – som morfar sa – arbetarrörelsens stora högtidsdag.

45 Det är en dag fylld av glädje och stolthet över allt vi åstadkommit – men också en dag då vi påminns om allt det som finns kvar att göra.

Visste ni:

50 Att den rikaste tiondelen i vårt land tjänar lika stor del av Sveriges disponibla inkomst som halva befolkningen.

Att en verkställande direktör i de 50 största bolagen i genomsnitt tjänar som 65 undersköterskor tillsammans.

55

Att medellivslängden ökar snabbast för högutbildade män – men sjunker för lågutbildade kvinnor.

Det kan vi aldrig acceptera!

60

Så, låt årets 1 maj vara den dag då vi plockar fram vår konstruktiva kamplust och tar oss an samhällets orättvisor med förnyad kraft.

Denna kamp är vår.

65

Och den tar vi med stolthet och med glädje – eller hur?!

* * *

Partivänner,

Det är ju inte slumpen som ligger bakom denna utveckling.

75 Det är politik.

En politik som förts under en lång tid.

80 Och mitt viktigaste budskap i det allvarliga politiska läge som Sverige befinner sig i just nu är:

Vi kan förändra – om vi vill.

De stora samhällsförändringarnas tid är inte förbi.

85 Den svenska modellens kraft och välfärdens gemenskap har de bästa dagarna framför sig.

90 Och jag vet att vi – tillsammans i den urstarka axel som den facklig-politiska samverkan är – kommer ta nästa steg för ett bättre och mer rättvist Sverige.

Ingenting kan rubba min övertygelse för jag vet att vi som samlats här idag gemensamt bär hoppet och tron på en bättre framtid.

95 Nu tar vi kampen:

för människovärdet – framför marknadsvärdet,

för jämlikhet – framför klasshierarki,

100 för allas frihet – framför fåtalets.

För – vänner – det är vi som formar framtiden. Tillsammans!

105 * * *

Jag tror – nej, jag vet – att det är många med mig som känner sig lite osäkra just nu.

110

Undrande.

Vart är vi på väg?

115 Det politiska läget smakar ju liksom som sura godisar.

Det är inget att sticka under stolen.

Men, för att vara tydlig:

120

Det är bra att socialdemokraterna lyckats bilda regering.

Alternativet – en svag, djupt konservativ regering i beroendesställning till
Sverigedemokraterna – är inte acceptabelt.

125

Jag har också respekt för de svåra avgöranden som ligger bakom.

Och min slutsats är därför att det nu är viktigare än någonsin att vi utvecklar
och stärker vår politik.

130

Att vi är tydliga och pratar, diskuterar och debatterar våra frågor utifrån våra
värderingar.

Vänner, vi måste ha politiskt självförtroende.

135

För att förtjäna det politiska förtroendet.

Jag ser inga genvägar.

140 Vi – i facklig/politisk samverkan – måste berätta om vad vi vill och tror på.

Vi måste finnas där vid fikabordet, i busskuren eller trappuppgången.

Vi måste ta snacket med kompisarna, kollegorna och grannarna.

145

För vänner – så bygger vi en starkare socialdemokrati!

* * *

150

Och det finns så mycket att prata om.

Den svenska välfärden ska vi prata om.

155 Vi ska berätta att vår gemensamma välfärd är en mycket smart lösning för att bygga ett starkt samhälle med god tillväxt.

Men vi ska också berätta att den är djupt politisk.

160 För:

Vårt mål är ett samhälle där alla människor har möjligheten att förverkliga sina livsprojekt och sträva efter sina bästa stämningars längtan.

165 Vårt mål är trygga människor som vill och orkar dela med sig av det goda till varandra.

Vårt mål är att möjligheten att växa som människa, spränga gränser och skapa sig ett rikare liv ska vara allas.

170

Inte någras.

Detta är arbetarrörelsens mål.

175 Och den fantastiska svenska välfärden är vägen dit.

Det var Socialdemokraterna och fackföreningsrörelsen som bestämde sig för att välfärden i Sverige skulle ha en grundläggande princip som ledstjärna:

180 Den ska finansieras efter förmåga och fördelas efter behov.

Tillsammans sa vi:

185 Skolan – den ska ge varenda kotte redskap att forma sitt eget liv – oavsett föräldrarnas förutsättningar.

Sjukvården – det är en rättighet som behandlar din åkomma – inte frågar efter ett försäkringsnummer.

190

Äldreomsorgen – den ger både värdighet och medicinerna i tid – även om du saknar möjlighet att efterfråga RUT-avdrag.

Det sa vi.

195

Och vi organiserade välfärden så att den omfördelar livschanser.

Och allt detta förverkligades genom en solidarisk finansiering via skattsedeln.

200

Vår välfärdsmodell är helt enkelt ett väldigt smart sätt att organisera samhället så att möjligheten att växa som människa, spränga gränser och skapa sig ett rikare liv är just allas.

Så nej – det var inte slumpen.

205

Det var vi – svensk arbetarrörelse.

Och nu släpper vi inte taget!

210

Nu tar vi tar fighten.

För principen finansierad efter förmåga – och fördelad efter behov.

För en välfärd utan godtycke och kränkande behovsprövning.

215

För ett samhälle som varken känner kelgrisar eller styvbarn.

Den fighten är vår.

220

Och den fighten – den ska vi vinna!

* * *

225

Men, idag står Sveriges fantastiska välfärd inför stora utmaningar – som måste tas på allvar.

Jag är ordförande i Nordens största välfärdsförbund med över en halv miljon medlemmar.

230

Välfärdsarbetarnas fackförening – Kommunal.

Det är medlemmarna i Kommunal som med yrkesskicklighet, medmänsklighet och omsorg gör den fantastiska svenska välfärden.

235

Det är vi i Kommunal som hälsar barnet välkommet till förskolan med en kram.

Det är vi som löser konflikten på skolgården och kör din buss till jobbet.

240

Det är vi som hjälper Kajsa att duscha och hjälper till med maten om handen darrar.

Det är vi som ser till att Sverige som fungerar.

245

Och det är vi väldigt stolta över.

*

250

Men det är också så att välfärdens brister är vardagen på jobbet för medlemmarna i Kommunal.

Och bristerna finns där. Tyvärr.

255

I de stora barngrupperna i förskolan, i stöket på fritids och de stängda avdelningarna på sjukhusen.

Inom äldreomsorgen är läget akut.

260

Och nej, jag överdriver inte.

Ingen sektor är så personalintensiv som äldreomsorgen – det är personalen och deras förutsättning att göra ett bra jobb som är kvalité i omsorgen.

Den professionalism och det engagemang jag möter hos undersköterskor och

vårdbiträden inom hemtjänsten och på äldreboenden är imponerande.

Men deras budskap är tydligt – det går inte längre.

270 Sju av tio undersköterskor i äldreomsorgen upplever att bemanningen är otillräcklig varje vecka.

Fyra av tio av dessa anser att bemanningen är så låg att den utgör en risk för de äldre minst någon dag per vecka.

275

Hälften funderar på sluta!

Och så ser det ut idag, när majoriteten som får äldreomsorg är 30-talisterna.

280 Sveriges minsta generation i modern tid.

Hur blir det imorgon?

Nu när 40-talisterna knackar på dörren.

285

Sveriges största generation någonsin.

*

290 Ärligt talat – jag är djupt oroad.

Jag menar att vi närmar oss ett vägskäl.

295 Det är ju människors tilltro till välfärden som är grundförutsättningen för att den ska kunna skattefinansieras.

Och om inte välfärden levererar så kommer särlösningarna smygande.

Privata försäkringar

300

Äldre-rut

Anhörigvård

305

Och detta ska alla veta:

Socialdemokraterna och fackföreningsrörelsen står aldrig för en politik som bidrar till ett A- och ett B-lag i den svenska välfärden.

310

Aldrig!

* * *

315 Idag har vi, Kommunal och PRO, presenterat en Allians för äldreomsorgen. För att höja kvalitén – för alla äldre.

Vi kräver att:

320 Underfinansieringen av äldreomsorgen måste upphöra. Det är dags för långsiktiga och rejäla höjningar av statsbidragen.

Öka tillgången till god äldreomsorg. Det ökar livskvaliteten för både äldre och närstående.

325

Kommunerna och vårdföretagen måste bli bättre arbetsgivare. Äldreomsorgen ska organiseras utifrån de äldres behov och de anställdas rätt till rimliga villkor. Avskaffa precisionsbemanning och minutscheman!

330 Och – inte minst – välfärdsarbetarna ska ha betalt för sin yrkesskicklighet.

Vänner,

Detta är inte bara en förbaskat bra politik.

335

Detta är också socialdemokratisk politik.

* * *

340 Mötesdeltagare,

Vi ska också prata om hur vi vill ha det på arbetsmarknaden.

345 Vilka regler ska gälla?

Vem – eller vilka ska diktera villkoren?

Jag tänker igen på min morfar.

350

När han beskrev hur kompisarna fick stå med mössan i hand.

För att få jobb för dagen.

355

Och så var det tack och tack.

Nu kan vi få mat på bordet.

Då hette det daglönare.

360

Idag kallas det sms-jobb.

Det är mobilen under huvudkudden.

365

Bäst att tacka ja.

Att inte klaga eller ställa krav.

För en behöver ju timmarna och lönen nästa vecka också.

370

Nu presenteras en utredning som ska göra det billigare för arbetsgivarna att säga upp anställda och göra avsevärt fler undantag i turordningsreglerna.

Eller, kort sagt:

375

Mer makt åt arbetsgivaren – mindre trygghet för dig som anställd.

Vänner - blir detta verklighet för svenska löntagares rättigheter 50 år bakåt i tiden.

380

Det skulle försvaga den svenska modellen.

Det skulle rubba balansen på arbetsmarknaden.

385

Utan att lösa ett enda problem.

Inte ens arbetsgivarna tycker att dagens utmaning handlar om att det är svårt att säga upp personal.

390

Tvärtom.

Problemet på svensk arbetsmarknad är att det är svårt att hitta folk.

395 Velfärdssektorn rekryteringsbehov är enorma.

Största utmaningen för kommuner och vårdföretagare är att få tag i folk att anställa.

400 Därför ska vi säga:

Låt arbetsrätten vara.

405 Vad svensk arbetsmarknad behöver är utbildning, utbildning och åter utbildning.

Ett kompetenslyft som matchar mot behoven.

Där ska den politiska striden stå.

410

Och om det ska vi berätta när vi träffar kompisarna, kollegorna och grannarna.

Vid fikabordet, i busskuren eller trappuppgången.

415 Så ser vi till att få en majoritet att protestera mot dumheterna.

Så får vi en vänstermajoritet i riksdagen efter nästa val.

Och så får vi en politik som gynnar löntagarna.

420

* * *

Men partivänner,

425

Först – innan vi vinner valet 2022 – så ska vi visa vår styrka i valet till Europaparlamentet den 26 maj.

Eller hur?

430

Jag tänker att vi tillsammans ser till att valet till europaparlamentet blir en manifestation för arbetarrörelsen.

Det handlar om bra villkor på jobbet.

435

Det handlar om kvinnors rättigheter.

Det handlar om att sätta klimatfrågan före marknadens kortsiktiga vinstintresse.

440

Människan före marknaden.

Jag tänker att vi ska visa de högerextrema som tror sig vädra morgonluft att vi är fler – många, många fler.

445

Det handlar om fackföreningsrörelsen i Ungern som kämpar för sin existens.

Det handlar om domstolarna i Polens fortsatta politiska obundenhet.

Det handlar om demokratins grundvalar.

450

Det handlar kort och gott om alla människors lika värde och rätt.

Och jag tänker – återigen – det finns inga genvägar.

455

Det är i samtalet det kommer ske.

Jag vet att den socialdemokratiska folkrörelsen gör sitt.

Ni knackar dörr, ni står på gator och torg.

Och jag lovar er att vi i Kommunal gör vårt.

Vi ringer.

465

Vi har medlemsmöten.

Vi går ut på arbetsplatserna.

470

Och om vi alla gör vårt jobb, var och en av oss,

då kommer vi att vakna till ett mänskligare Europa den 27 maj i år.

* * *

475

Vänner.

Nu är det upp till oss.

480

Nu är det dags att räta på ryggen.

Tillsammans är vi - Socialdemokratin och fackföreningsrörelsen - urstarka.

För även om det är tufft nu.

485

Ska vi stå fast vid våra höga ambitioner.

För att citera artisten Laleh:

490

Vi ska ta över

Vi ska ta över världen

Vi ska bli stora

495

Vi ska bli mäktiga,

Och vi ska göra jorden hel

500

Ja vi ska göra vattnet rent

/.../

505 Och vi ska slåss

Ja, vi ska slåss mot Goliat

Så, vänner

510

Nu håller vi ihop.

Nu gör vi världen hel och jämlik igen.

515 Nej, vi räds inte Goliat – han må vara rasismen, ojämlikheten eller borgarna.

Utan just idag – på 1 maj – bestämmer vi oss och tar nästa steg i kampen för alla människors lika värde.

520 Vi – ”Facket och partiet”.

Tillsammans.

För människovärdet,

525

för jämlikheten och demokratin,

för allas rätt att sträva efter sina bästa stämningars längtan.

530 Tack för att ni lyssnat.

Källa

<div>Manuskript hämtat från Kommunal (2025-30-04)</div>

535

Taggar

Facklig kamp, Första maj, Socialdemokraterna

URI

540

545

550

555

560

565

570

575